

**VILNIAUS TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAS /
VILNIUS TOURIST INFORMATION CENTRE**

Pagrindinis biuras / Main Office
Vilniaus 22, LT-01119 Vilnius
Tel. +370 5 262 9660
Faks. / Fax +370 5 262 8169
El. paštas: / E-mail: tic@vilnius.lt, tourism@vilnius.lt

Darbo laikas:
lapkritį–kovą I–V 9.00–18.00, VI 10.00–16.00, VII nedirbame;
balandį–spalį I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Working hours:
November-March: I–V 9.00–18.00, VI 10.00–16.00, VII closed;
April-October: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Didžioji 31, LT-01128 Vilnius
(Vilniaus rotušė) / (Town Hall)
Tel. +370 5 262 6470
Faks. / Fax +370 5 262 0762
El. paštas / E-mail: turizm.info@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Geležinkelio 16, LT-02100 Vilnius
(Geležinkelio stotis) / (Railway station)
Tel. / Fax +370 5 269 2091
El. paštas / E-mail: tic3@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Konstitucijos 3, LT-09601 Vilnius
(Vilniaus miesto savivaldybė) / (Vilnius City Municipal Government)
Tel. +370 5 211 2031
El. paštas / E-mail: turizmas@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–IV 9.00–17.00, V 9.00–15.45

www.vilnius-tourism.lt
www.vilnius-convention.lt

Vilniaus turizmo informacijos centras neprisiima atsakomybės dėl spausdinimo klaidų ar neatitiktimų, atsiradusių kintant informacijai / Vilnius Tourist Information Centre accepts no responsibility for changes, typesetting or printing errors.

Parengė ir išleido UAB „Naujieji sprendimai“ / Prepared and published by UAB „Naujieji sprendimai“

Vilniaus rūmų istorija

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus ir garsias Pacų, Radvilų, Sapiegų, Chodkevičių giminės bei jų darbus mena senamiestyje išlikę rūmai. Čia buvo įsikūręs Lietuvos didikų elitas.

1. Radvilų rūmai (Vilniaus g. 22)
Tel. +370 5 262 0981, darbo laikas: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

Vietoj XVI a. čia stovėjusių Mikalojaus Radvilos Juodojo medinių rūmų Vilniaus vaivada Jonušas Radvila pastatydino pirmąją ankstyvojo baroko rezidenciją. Palazzo tipo rūmai buvo pastatyti pagal Liuksemburgo rūmų (Palais Luxemburg) Paryžiuje pavyzdį, su penkiais triaukščiais paviljonais ir nuostabiomis salėmis. Garsi buvo ir čia sukaupta dailės kolekcija – flamanų ir olandų dailininkų darbai. 1984 m. restauruotas rūmų vakarinis paviljonas, kuriame šiuo metu parodas rengia Lietuvos dailės muziejus.

2. Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus (Vilniaus g. 41/9)
Tel. +370 5 2622406, darbo laikas: II–V 12.00–18.00, VI 11.00–16.00

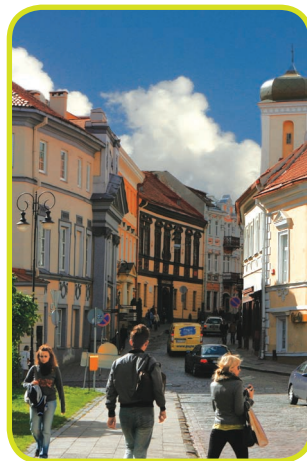
Tai XVI a. Radvilų giminės rūmai, kurie rekonstrukcijos metu iš trijų pastatų sujungti į vieną. Rūmus paeiliui valdė katalikiškos Radvilų atšakos. Mykolas Kazimieras Radvila, įtakingas magnatas ir LDK maršalka, aktyviai dalyvavęs vidaus politikoje ir gebėjęs deramai demonstruoti savo politines ambicijas, mėgo prabangą ir gyvendavo gana ištaiginguose dvaruose. Manoma, kad būtent šis didikas ypač prisidėjo prie rūmų rekonstravimo renesanso stiliumi. Rūmų architektūra turi renesanso ir baroko požymių, o kiemo fasadas išsiskiria unikalia dviaukšte galerija. Rūmuose 1796–1810 m. veikė Vilniaus miesto teatras. Šiuo metu čia įsikūręs teatro, muzikos ir kino muziejus.

3. Tyzenhauzų rūmai (Vokiečių g. 28/17)
XVIII a. antroje pusėje šioje vietoje buvusį pastatą rekonstravo LDK didikas Antanas Tyzenhauzas.

Vėliau rūmų savininkai tapo kunigaikščiai Fitinhofai ir juos rekonstravo architektas M. Knakfusas. Sidabrinė rūmų salė buvo vienas iš XIX a. pradžios Vilniaus, kaip universitetinio miesto ir saloninės kultūros, centru.

4. Pocielių, Zavišų ir Gureckių rūmai (Dominikonų g. 11, 13, 15)

Dominikonų gatvė – viena seniausių ir puošniausių Vilniaus gatvių, nes savo rezidencijas čia turėjo garsios LDK giminės: Pociėjai, Gureckai, Zavišos, Sapiegos. Jau XVI a. ši gatvė buvo visiškai užstatyta mūriniais pastatais, kurių dalis jau gaudavo vandenį mediniu vamzdynu iš Vingrių šaltinio. Pocielių rūmai (Dominikonų g. 11) išplėsti po 1748 m. gaisro. Rūmų fasaduose yra ankstyvojo baroko elementų – raitelių bareljefai, dviaukštė arkų galerija ir ankstyvajam barokui būdinga spalvinė konfigūracija. Zavišų rūmai (Dominikonų g. 13) perstatyti XVIII a. pabaigoje. Čia dominuoja ankstyvojo klasicizmo stilius su griežtai simetrišku fasadu. Išlikę renesansiniai rūšiai. Gureckių rūmai (Dominikonų g. 15). XV–XVI a. čia stovėjęs dviejų aukštų gotikinis pastatas, XVIII a. pabaigoje rekonstruotas ankstyvojo klasicizmo stiliumi.

5. Pacų rūmai (Šv. Jono g. 3)

Pastato istorija siekia XVI a., tačiau rūmai išgarsėjo XVII a., kai juos įsigijo Pacų giminė. Ypatingą vizualinę vertę rūmai įgavo XVIII a. pabaigoje, kai jie priklausė LDK kancleriui Aleksandriui Mykolui Sapiegai. 1831 m., numalšinus suklimą, carinė valdžia rūmus konfiskavo ir juose įkurdino gubernatoriaus valdybą.

6. Bžostauskų rūmai (Universiteto g. 2/18)
Čia XVI a. stovėję namai minėtini dėl išlikusių gotikinių sienų. XVII a. pabaigoje Trakų vaivada,

diplomatas K. P. Bžostauskas namus sujungė į vientisą rūmų kompleksą, kurį dekoravo M. Knakfusas.

7. Prezidento rūmai (S. Daukanto a. 3)

XIV a. rūmai minimi kaip didikų Goštautų rezidencija. Lietuvai atsidūrus Rusijos sudėtyje rūmai tapo laikina rusų imperatoriaus, kunigaikščių ir kitų didikų buveine. Ano metu puošniausiuose ir solidžiausiuose rūmuose gyveno caras Pavelas I, viešėjo būsimasis Prancūzijos karalius Liudvikas XVIII. XIX amžiuje rūmai tapo oficialia Rusijos generalgubernatoriaus buveine. 1812-aisiais rūmuose buvo apistoję rusų caras Aleksandras I ir prancūzų imperatorius Napoleonas. Nuo 1997 m. rūmai pritaikyti Prezidento rezidencijai.

8. De Reusų rūmai (S. Daukanto a. 2)

Rūmai rekonstruoti XVIII a. pabaigoje. Keturių kolonų portiką, manoma, pristatė architektas M. Knakfusas. Rūmų savininkai buvo grafi de Reusai, Plateriai ir kiti.

9. Lopacinskių rūmai (S. Skapo g. 4)

Rūmai klasicizmo stiliumi pagal M. Knakfuso projektą perstatyti XVIII a. pabaigoje ir priklausė Lopacinskių bei Sulistrovskių giminėms.

10. Olizarų rūmai (Bernardinų g. 8/8)

XVIII a. antroje pusėje namą įsigijo M. Lopacinskis, kurio užsakymu architektas Jonas Kristupas Glaubicas perstatė jį į puošnius rūmus. Vėliau rūmus valdė grafo Olizaro šeima.

11. Vilniaus paveikslų galerija (Didžioji g. 4)
Tel. +370 5 212 4258, darbo laikas: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

Rūmų istorija prasidėjo XVII a. pradžioje, kai didikai Chodkevičiai įsigijo čia buvusius pastatus ir pavertė juos savo rezidencija. Šiuo metu čia veikia Vilniaus paveikslų galerija, vyksta įvairūs renginiai.

12. Pacų rūmai (Didžioji g. 7)

XVII a. antroje pusėje etmonas Mykolas Kazimieras Pacas pastatė puošnius rūmus, kuriuose lankėsi karalius J. Sobieskis, caras Aleksandras I, imperatorius Napoleonas.

13. Rotušė (Didžioji g. 31)

Rotušė įkurta karaliaus Jogailos privilegija miestui XIV a. pabaigoje kaip savivaldos teisių (Magdeburgo) suteikimo simbolis. XVI a. pabaigoje – XVII a. pradžioje Rotušė buvo gotikinė. XVIII a. viduryje pastatą rekonstravo Jonas Kristupas Glaubicas ir Tomas Ruselis. Vėliau Rotušė perstatyta klasicistiniu stiliumi pagal architekto Lauryno Gucevičiaus projektą. Jame buvo laikomi ginklai, rūsiuose buvo kalėjimas. Rotušės viduje išlikusios Didžioji ir kitos salės, gotikiniai bei vėlesnio laikotarpio rūšiai. Šiuo metu Rotušėje vyksta reprezentaciniai renginiai, koncertai ir parodos. Nuo Rotušės portiko į vilniečius yra kreipėsi Lietuvoje viešėje garbingi svečiai – JAV prezidentas Džordžas Bušas, Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II.

XV a. statytą namą rekonstravo architektas Laurynas Gucevičius, vėliau – T. Tišeckis. XIX a. viduryje N. Čaginas pristatė portalą su atlantų statulomis. Carinei valdžiai uždarius Vilniaus universitetą tai buvo savotiškas švietimo židinys.

14. Tiškevičių rūmai (Trakų g. 1/26)

XV a. statytą namą rekonstravo architektas Laurynas Gucevičius, vėliau – T. Tišeckis. XIX a. viduryje N. Čaginas pristatė portalą su atlantų statulomis. Carinei valdžiai uždarius Vilniaus universitetą tai buvo savotiškas švietimo židinys.

15. Umiaslovskių rūmai (Trakų g. 2)

Rūmai stovi priešais Tiškevičių rūmus, kartu formuodami žavų kompleksą. Rūmai statyti XVIII a. antroje pusėje. Šioje vietoje buvo miesto sienos Trakų vartai (sienos atkarpa matoma iš kiemo pusės). Į Pylimo gatvę žvelgiančioje nišoje, kur iki Antrojo pasaulinio karo stovėjo Vilniaus globėjo Šv. Kristoforo statula, 1973 m. pastatyta „Sargybinio“ statula (skulpt. S. Kuzma).

16. Kęsgailos rūmai (Šv. Ignoto g. 7)

Stanislovo Jonaičio Kęsgailos namas yra vienas seniausių didikų rūmų Vilniuje. Atidengus gotikines sienas Kęsgailos namas atgavo pirmąjį pavaldą.

17. Vileišių rūmai (Antakalnio g. 4)

XX a. pradžioje rūmus pasistatydino žymus Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjas, inžinierius Petras Vileišis. Rūmų statyboje panaudotas tada dar retos Lietuvoje statybinės medžiagos – betonas, cementas, gelžbetonio perdangos. Pamatams akmenys užsakyti Suomijoje, kokliai krosnims parsisųdinti iš Olandijos. Stogas buvo padengtas švino plokštelėmis, panašiomis į žvynus. Visuose trijuose pastatuose yra elektros šviestos įrenginiai, vandens įvadas ir kanalizacija su biologiniu filtru.

History of Vilnius Palaces

The palaces of Vilnius date back to the historical times of the Grand Duchy of Lithuania (hereinafter referred to as the GDL) and represent prominent families of those times—namely Pacai (Pac), Radvilos (Radziwiłł), Sapiegos (Sapieha), Chodkevičiai (Chodkiewicz); and their works and epochs. Here the elite of the Lithuanian nobility was settled.

1. Radvila (Radziwiłł) Palace (Vilniaus St. 22)
Ph. +370 5 262 0981, open: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

In place of the wooden palace of Mikalojus Radvila the Black (Mikolaj “the Black” Radziwiłł), that used to be here in the 16th century, Vilnius Voivode Jonušas Radvila (Janusz Radziwiłł) erected the first early Baroque residence. The palazzo-style building was constructed according to the example of Palais Luxembourg in Paris and had five three-storey pavilions and wonderful halls. It was also famous for its collection of works by Flemish and Dutch painters. In 1984, the Western pavilion of the palace was reconstructed and now houses exhibitions of the Lithuanian Arts Museum.

2. Theatre, Music and Cinema Museum (Vilniaus St. 41/9)
Ph. +370 5 262 2406, open: II–V 12.00–18.00, VI 11.00–16.00

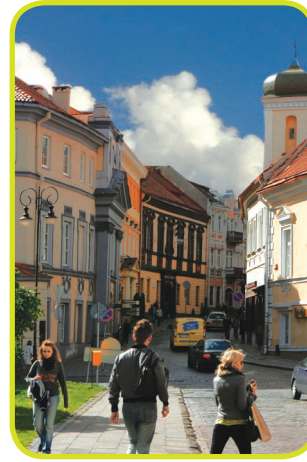
This is the 16th century palace of the Radvila (Radziwiłł) family, where three buildings were united into one during reconstruction. The palace was owned by various Catholic family branches in turn. Mykolas Kazimieras Radvila (Michał Kazimierz Radziwiłł), an influential magnate and marshal of the GDL, who took an active part in internal policies and was capable of clearly demonstrating his political ambitions, loved luxury and lived in elegant palaces. It is believed that the reconstruction of the palace into a Renaissance-style building was largely influenced by this nobleman. Between 1796 and 1810, the building was occupied by Vilnius City Theatre. At present, it houses the Theatre, Music and Cinema Museum.

3. Tyzenhauzai (Tyzenhaus) Palace (Vokiečių St. 28/17)

In the second half of the 18th century the GDL nobleman Antanas Tyzenhauzas (Antoni Tyzenhaus) restored the building that used to be here. Later, the Witteninghoffs dukes bought the palace and it was reconstructed by architect M. Knackfuss. At the beginning of the 19th century, the silver hall of the palace was turned into a popular centre for salon culture and also for gatherings in Vilnius, a university town.

4. Pociėjai (Pociey), Zavišos (Zawisza) and Gureckai Palaces (Dominikonų St. 11, 13, 15)

Dominikonų Street is one of the oldest and most flamboyant streets of Vilnius where famous noble families of the GDL. Pociėjai Palace (Dominikonų St. 11) was expanded after the 1748 fire. The façade of the palace demonstrates elements of early Baroque: the knights’ bas-reliefs, the two-storey arch gallery and the colour configuration are characteristic of the early Baroque period. Zavišos (Zawisza) Palace (Dominikonų St. 13) was built at the end of the 18th century. It is predominated by early Classicism with a stringent symmetrical façade and its renaissance cellars have been preserved. Gureckai Palace (Dominikonų St. 15). A Gothic two-storey building that was situated here from the 15–16th centuries was reconstructed at the end of the 18th century according to the early Classical style.

5. Pacai (Pac) Palace (Šv. Jono St. 3)

The history of this building dates back to the 16th century; however, the palace only became well-known after the Pac family bought it in the 17th century. The palace acquired a special visual value at the end of the 18th century, when it was owned by the Chancel-

lor of the GDL Aleksandras Mykolas Sapiega. In 1831, after the uprising was subdued, the Tsarist authorities confiscated the palace and established the Governor’s Board therein.

6. Bžostauskai Palace (Universiteto St. 2/18)

The houses that stood here in the 16th century should be mentioned for the remaining Gothic walls. At the end of the 17th century, Trakai Voivode and diplomat K. P. Bžostauskas integrated the houses into a solid palace complex which was decorated by M. Knackfuss.

7. Presidential Palace (S. Daukanto Sq. 3)

This palace was mentioned in the 14th century as the residence of Goštautai noblemen. Following annexation of Lithuania by Russia, the palace turned into a temporary residence for the Russian Emperor, dukes and other nobility. Tsar Pavel I lived in the most ornate and sturdy palace of the time; it was also visited by the future King of France Louis XVIII. In the 19th century the palace became the official residence of the Russian Governor General. In 1812, Russian Tsar Alexander I and French Emperor Napoleon stayed here. The palace has been serving as the Presidential residence since 1997.

8. De Reus Palace (S. Daukanto Sq. 2)

This palace was reconstructed at the end of the 18th century. It is believed that the four-column portico was built by architect M. Knackfuss. The palace was owned by dukes de Reus, Plateriai and others.

9. Lopacinskiai Palace (S. Skapo St. 4)

This palace was reconstructed into a Classical building according to a project by M. Knackfuss at the end of the 18th century and belonged to the families of Lopacinskiai and Sulistrovskiai.

10. Olizar Palace (Bernardinų St. 8/8)

In the second half of the 18th century the house on this site was bought by M. Lopacinskis. On his order, architect Jonas Kristupas Glaubicas (Johann Christoph Glaubitz) reconstructed the building into an ornate palace. Later, the palace was owned by the family of Count Olizar.

11. Vilnius Picture Gallery (Didžioji St. 4)
Ph. +370 5 212 4258, open: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

The history of this palace started at the beginning of the 17th century, when the Chodkevičiai (Chodkiewicz) bought the buildings that occupied the site and turned them into their residence. At present, Vilnius Picture Gallery is housed here and various events take place in the palace.

12. Pacai (Pac) Palace (Didžioji St. 7)

In the second half of the 17th century, Hetman Mykolas Kazimieras Pacas (Michał Kazimierz Pac) built an ornate palace that was visited by King J. Sobieski, Tsar Alexander I and Emperor Napoleon.

13. Town Hall (Didžioji St. 31)

The Town Hall was established by the privilege granted by King Jogaila (Jagiello) at the end of the 14th century, as a symbol of investiture of self-government (Magdeburg) rights to the city. At the end of the 16th and the beginning of the 17th century, the Town Hall was a Gothic building. In the middle of the 18th century the building was reconstructed by Jonas Kristupas Glaubicas (Johann Christoph Glaubitz) and Russeli Tommaso. Later, the Town Hall was reconstructed into a Classical building according to the design of architect L. Gucevičius. It served as weaponry storage and had a prison in the basement. The Grand Hall and other halls as well as Gothic vaults and basements dating back to later periods have been preserved inside the Town Hall. At present, official events, concerts and exhibitions are organised in the Town Hall. Honourable guests of Lithuania—US President George Bush and the Queen of the United Kingdom, Elizabeth II—have addressed the residents of Vilnius from the portico of the Town Hall.

14. Tiškevičiai (Tyszkiewicz) Palace (Trakų St. 1/26)

This building, erected in the 15th century, was reconstructed by Laurynas Gucevičius and later by T. Tišeckis. In the middle of the 19th century N. Tchagin built a portal with columns sculptured in the form of Atlas. Following the closure of Vilnius University by the Tsarist authorities, the palace served as an education centre.

15. Umiaslovskiai Palace (Trakų St. 2)

The building dates back to the second half of the 18th century. The Trakai Gate of the city wall used to be located here. The niche facing Pylimo Street is occupied by a statue of a sentry (sculptor S. Kuzma).

16. Kęsgaila (Kieźgajło) Palace (Šv. Ignoto St. 7)

The house of Stanislovas Jonaitis Kęsgaila (Stanisław Janowicz Kieźgajło) is one of the oldest palaces of nobility in Vilnius. The Kęsgaila house recovered its original design after the Gothic walls had been revealed.

17. Vileišiai Palace (Antakalnio St. 4)

At the beginning of the 20th century this palace was built by a prominent Lithuanian public and cultural figure, engineer Petras Vileišis. Concrete, cement and ferroconcrete floors—materials very rare in Lithuania at that time—were used in constructing the palace.

**Vilniaus rūmų istorija
History of Vilnius Palaces
Geschichte der Paläste von Vilnius
Historia pałaców Wileńskich**

Geschichte der Paläste von Vilnius

Die Paläste in der Altstadt, die bis heute erhalten geblieben sind, erinnern uns an die Zeiten des Großfürstentums Litauen sowie an die namhaften Geschlechter Pacas, Radvila, Sapiega, Chodkiewiczus und deren Taten. Hier wohnte die Elite des litauischen Adels.

1. Radvilos Palast (Vilniaus Str. 22)
Tel.: +370 5 262 0981, Öffnungszeiten: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

Anstelle des hölzernen Palastes von Mikalojus Radvila dem Schwarzen, ließ der Wojwode von Vilnius, Jonušas Radvila, die erste Residenz im Frühbarockstil erbauen. Der Palast im Palazzo-Stil wurde dem Palais Luxemburg in Paris nachgebaut und hatte 5 dreigeschossige Pavillons und wunderschöne Säle. Berühmt war auch die Kunstsammlung mit Werken flämischer und holländischer Meister. 1984 wurde der Westpavillon rekonstruiert. In diesem werden jetzt Gemäldeausstellungen des litauischen Kunstmeisters gezeigt.

2. Das litauische Museum für Theater, Musik und Kino (Vilniaus Str. 41/9)
Tel.: +370 5 2622406, Öffnungszeiten: II–V 12.00–18.00, VI 11.00–16.00

Hier befindet sich der Palast der Familie Radvila. Bei der Rekonstruktion wurden 3 Gebäude zu einem zusammengefasst. Im Palast wohnten katholische Nachkommen der Familie. Mykolas Kazimieras Radvila, der einflussreiche Magnat und Marschall des Großfürstentums Litauen, nahm aktiv am politischen Leben teil. Er lebte im Luxus und wohnte in prunkvollen Palästen. Man nimmt an, dass er es war, der diesen Palast im Renaissancestil rekonstruierte ließ. Die Architektur des Palastes weist Züge der Renaissance und des Barock auf. Im Hof befindet sich eine zweigeschossige Galerie. Der Palast beherbergte in den Jahren 1796–1810 das Theater der Stadt Vilnius. Heute befindet sich hier das litauische Museum für Theater, Musik und Kino.

3. Tyzenhauzas Palast (Vokiečių Str. 28/17)

Antanas Tyzenhauzas, ein hoher Würdenträger des Großfürstentums Litauen, ließ in der 2. Hälfte des 18. Jh. ein hier stehendes Haus rekonstruieren. Später gehörte der Palast den Fürsten Fitenhofs. Er wurde von Architekt M. Knackfuß rekonstruiert. Der Silberne Saal des Palastes war in Vilnius Anfang des 19. Jh. eines der Zentren der Universitäts- und der Salonkultur.

4. Paläste von Pociėjus, Zaviša und Gureckis (Dominikonų Str. 11, 13, 15)

Die Dominikonų Straße ist eine der ältesten und elegantesten Straßen in Vilnius. Prominente Familien wie Pociėjus, Gureckis, Zaviša und Sapiega hatten ihre Residenzen hier. Bereits in 16. Jh. war sie komplett mit Steinhäusern bebaut. Ein Teil davon wurde aus der Wasserquelle Vingriai durch hölzerne Wasserleitung mit Wasser versorgt. Pociėjus' Palast (Dominikonų Str. 11) wurde nach dem Brand 1748 ausgebaut. Die Fassade des Palastes hat Elemente des Frühbarocks: Reiterbasreliefs, eine zweigeschossige Bogengalerie und für den Frühbarock typische Farbenkombinationen. Der Zaviša Palast (Dominikonų Str. 13) wurde Ende des 18. Jh. umgebaut. Hier herrscht der frühe Klassizismus mit der strengen Symmetrie in der Fassade. Die Keller aus der Renaissance sind erhalten geblieben. Gureckis Palast (Dominikonų Str. 15), im 15. und 16. Jh. stand hier ein zweigeschossiges gotisches Haus, welches dann Ende des 18. Jh. im Stil des frühen Klassizismus umgebaut wurde.

5. Pacas' Palast (Šv. Jono Str. 3)

Die Geschichte des Palastes beginnt im 16. Jh. Tatsächlich bekannt wurde er aber nach dem Erwerb durch die Familie Pacas. Ein äußerst imposantes Aussehen hatte der Palast bekommen, als er dem Kanzler des Großfürstentums Litauen, Aleksandras Mykolas Sapiega, gehörte. Nach der Niederlage des Aufstandes 1831 beschlagnahmte das Zarenreich den Palast und siedelte hier die Verwaltung des Gouverneurs an.

6. Bžostauskas' Palast (Universiteto Str. 2/18)

Die Häuser, die hier im 16. Jh. gestanden haben, sind erwähnenswert, weil deren gotische Mauern gut erhalten geblieben sind. K. P. Bžostauskas, der Wojwode von Trakai und Diplomat, ließ Ende des 17. Jh. die Häuser zu einem Palast zusammenschließen, die Dekoration erfolgte nach dem Entwurf des Architekten M. Knackfuß.

7. Präsidentenpalast (S. Daukanto Platz. 3)

Der Palast war bereits im 14. Jh. Residenz des Adelsgeschlechts Goštautas. Als Litauen aus dem Zarenreich angeschlossen wurde, war hier der

vorübergehende Wohnsitz des Imperators, der Fürsten und anderer Adelige. Im prunkvollsten und solidesten Palast der damaligen Zeit wohnte Zar Pawel I, übernachtete der künftige König von Frankreich Louis XVIII. 1812 hielten sich hier der russische Zar Alexander I und der französische Imperator Napoleon auf. Seit dem Jahre 1997 ist im Palast die Residenz des Präsidenten.

8. De Reuss Palast (S. Daukanto Platz. 2)
Der Palast wurde im 18. Jh. rekonstruiert. Man vermutet, dass die offene Säulenhalle von Architekt M. Knackfuß stammt. Der Palast gehörte den Grafen de Reuss, Plater u.a.

9. Lopacinski Palast (S. Skapo Str. 4)
Der Palast wurde im klassizistischen Stil nach dem Entwurf von M. Knackfuß Ende des 18. Jh. umgebaut und gehörte den Familien Lopacinski und Sulistrowski.

10. Olizar Palast (Bernardinų Str. 8/8)
In der 2. Hälfte des 18. Jh. hat M. Lopacinski das Haus gekauft. Nach seinem Auftrag baute der Architekt Johan Christoph Glaubitz das Haus in einen prunkvollen Palast um. Später gehörte der Palast der Familie des Grafen Olizar.

11. Gemäldegalerie Vilnius (Didžioji Str. 4)
Tel.: +370 5 212 4258, Öffnungszeiten: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00
Die Geschichte des Palastes beginnt mit dem Erwerb der Gebäude durch die Adelsfamilie Chodkiewicz. Im Palast befindet sich die Gemäldegalerie von Vilnius. Hier finden auch diverse Veranstaltungen statt.

12. Pacas Palast (Didžioji Str. 7)
In der 2. Hälfte des 17. Jh. ließ der Hetman des Großfürstentums Litauen einen prunkvollen Palast bauen, in dem auch der König J. Sobieski, Zar Alexander I und Napoleon zu Besuch waren.

13. Rathaus (Didžioji Str. 31)
Das Rathaus wurde auf Grund des Privilegs des Königs Jogaila (Jagiello) Ende des 14. Jahrhunderts als Symbol der Verleihung des Magdeburger Stadtrechts gebaut. Das Rathaus war Ende des 16. – Anfang des 17. Jh. gotisch. Mitte des 18. Jh. wurde das Gebäude von Johan Christoph Glaubitz und Tommaso Russell rekonstruiert. Später erfolgte ein Umbau im klassizistischen Stil nach dem Entwurf des Architekten Laurynas Gucevičius. Im Gebäude wurden Waffen gelagert, im Keller befand sich ein Kerker. Im Rathaus sind der Große Saal sowie andere Säle unverändert erhalten geblieben, ebenfalls ist ein alter Keller mit Sterngewölbe erhalten. Heute ist das

Rathaus Ort für zahlreiche repräsentative Veranstaltungen, Konzerte und Ausstellungen. Vom Portikus des Rathauses aus wandten sich ehrenwürdige Gäste des Landes, wie z.B. der US-Präsident George W. Bush und die Queen Elisabeth II an die Stadt.

14. Tiszkievicz Palast (Trakų Str. 1/26)
Das in 15. Jh. erbaute Haus wurde von den Architekten Laurynas Gucevičius und später von T. Tiškevis rekonstruiert. Mitte des 19. Jh. baute N. Tschagin ein Portal mit Atlanten-Statuen an. Nach der Schließung der Universität durch das zaristische Russland entstand hier ein Ausbildungszentrum.

15. Umiastowski Palast (Trakų Str. 2)
Der Palast steht vor dem Tiszkievicz Palast und bildet einen einheitlichen Komplex. Der Palast wurde in der 2. Hälfte des 18. Jh. gebaut. An dieser Stelle stand früher das Trakai-Tor der Stadtmauer, deren Fragmente im Innenhof zu sehen sind. In der Nische hin zur Pylimo Straße stand die Statue des heiligen Christophorus, des Schutzpatrons von Vilnius. 1973 wurde hier die Statue „Wächter“ von Bildhauer S. Kuzma aufgestellt.

16. Kęsgaila Palast (Šv. Ignoto Str. 7)
Der Palast von Stanislovas Jonavičius Kęsgaila ist eines der ältesten Gebäude der Adelige der Stadt. Während der Rekonstruktion hat man dem gotischen Haus das ursprüngliche Äußere wieder gegeben, indem man den Stuck entfernte.

17. Vileišis Palast (Antakalnio Str. 4)
Der berühmte litauische Staatsmann und Kulturschaffende, Ingenieur Petras Vileišis ließ sich diesen Palast Anfang des 20. Jahrhunderts bauen. Für den Bau wurden damals seltene Materialien wie Beton, Zement und Stahlbeton verwendet. Fundamentsteine wurden aus Schweden geliefert, die Kacheln für die Öfen in den Niederlanden hergestellt. Das Dach wurde mit Bleiplatten im Fischschuppenmuster gedeckt. Alle 3 Bauten verfügen über eine autonome Stromversorgung, fließendes Wasser und Abwasser mit Biofilter.

Historia pałaców Wileńskich

O czasach Wielkiego Księstwa Litewskiego i dziełach świętnych rodów magnackich – Paców, Radziwiłłów, Sapiehów, Chodkiewiczów przypominają zachowane na wileńskiej Starówce pałace, w których mieszkali najmożniejsi z możnych litewskich.

1. Pałac Radziwiłłów (ul. Vilniaus 22)
Tel. +370 5 262 0981, godziny otwarcia: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00

W miejscu stojącego tu od XVI w. drewnianego pałacu Mikołaja Radziwiłła Czarnego, wojewoda wileński Janusz Radziwiłł w XVII w. zbudował pierwszą w Wilnie wczesnobarokową rezydencję. Budowla w typie palazzo, z pięcioma trój kondygnacyjnymi pawilonami i pysznymi salami, powstała na wzór paryskiego Pałacu Luksemburskiego. Sławną była także gromadzona w pałacu kolekcja malarstwa ze szkoły flamandzkiej i holenderskiej. W 1984 r. odrestaurowano zachodni pawilon, obecnie mieści się w nim oddział Litewskiego Muzeum Sztuki (Lietuvos dailės muziejus).

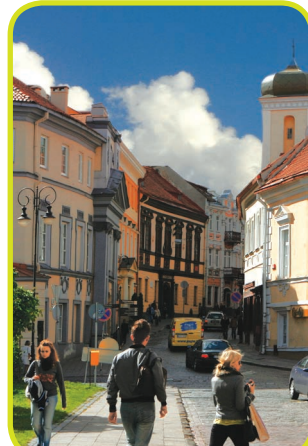
2. Litewskie Muzeum Teatru, Muzyki i Kina (ul. Vilniaus g. 41/9)
Tel. +370 5 2622406, godziny otwarcia: II–V 12.00–18.00, VI 11.00–16.00

Muzeum mieści się w XVI-wiecznym pałacu Radziwiłłów, którego trzy budynki zostały w czasie przebudowy połączone w jeden. Pałac był własnością katolickiej linii rodu Radziwiłłów. Michał Kazimierz Radziwiłł, marszałek WKL i wpływowi magnat, aktywny organizator polityki zagranicznej, lubiący demonstrować swoje ambicje polityczne, uwielbiał przepych i wytworne rezydencje. Przepuszczalnie to on przyczynił się do przebudowy pałacu w stylu renesansowym. Budynki pałacowe noszą cechy stylu renesansowego i barokowego, zaś dziedziniec wyróżnia się unikalną dwupiętrową galerią. W pałacu w l. 1796–1810 działał wileński Teatr Miejski. Obecnie mieści się tutaj Litewskie Muzeum Teatru, Muzyki i Kina.

3. Pałac Tyzenhauzów (ul. Vokiečių 28/17)
W drugiej połowie XVIII w. znajdujący się w tym miejscu gmach przebudował magnat WKL Antoni Tyzenhauz. Później pałac przejęli książęta Wittinghoff i na ich polecenie przebudował go M. Knackfuß. Pałacowa Sala Srebrna była centrum życia intelektualnego i towarzyskiego Wilna początku XIX w.

4. Pałace Pocięjów, Zawiszów i Góreckich (ul. Dominikonų 11, 13, 15)

Ulica Dominikonų należy do najstarszych i najpiękniejszych w Wilnie. Mieszcili się przy niej rezydencje znanych rodów WKL: Pocięjów, Góreckich, Zawiszów, Sapiehów. Już w XVI stuleciu na całej długości ulicy stały mury białe, a do części z nich drewnianymi rurami doprowadzono wodę z wileńskich źródeł. Pałac Pocięjów (ul. Dominikonų 11) został rozbudowany po pożarze w 1748 r. Można tu zobaczyć architektoniczne elementy wczesnego baroku: na fasadzie płaskorzeźby przedstawiające jeźdźców, w podwórzu – dwupiętrowa galeria arkadowa, kolorystyka także odpowiada gustom wczesnobarokowym. Pałac Zawiszów (ul. Dominikonų 13) przebudowano z końcem XVIII w. w stylu wczesnego klasycyzmu – wskazuje nań surowa geometria fasady. Pałac Góreckich (ul. Dominikonų 15) – w XV–XVI stuleciu stał tu dwukondygnacyjny budynek gotycki, który pod koniec XVIII w. przebudowano w duchu wczesnoklasycystycznym.

5. Pałac Paców (ul. Šv. Jono 3)
Pałac stał w tym miejscu już w XVI w., jednak zasłynął w stuleciu XVII, kiedy nabył go ród Paców. Wyjątkową wartość estetyczną gmach zyskał z końcem XVIII w., kiedy należał do kanclerza WKL Aleksandra Michała Sapiehy. W 1831 r., po stiumieniu powstania, władze skonfiskowały pałac i urządziły w nim siedzibę gubernatora.

6. Pałac Brzostowski (ul. Universiteto 2/18)
Na stojące tu XVI-wieczne budynki mieszkalne warto zwrócić uwagę ze względu na zachowane gotyckie ściany. Z końcem XVII wieku kupił je i połączył w jeden gmach dyplomata i wojewoda trocki Cyprian Paweł Brzostowski. Wystrój pałacu jest autorstwa Marcina Knackfusa.

7. Pałac Prezydencki (pl. S. Daukanto 3)

W XIV w. pałac należał do rodu Gasztoldów. Kiedy Litwa znalazła się pod władzą Rosji, pałac stał się czasową rezydencją carską, księżną i innych przedstawicieli elit. W tej – wówczas najokazalszej i najbogatszej rezydencji w Wilnie – mieszkał car Paweł I, gościł przyszły król Francji Ludwik XVIII. W XIX stuleciu pałac był oficjalną rezydencją general-gubernatora. W 1812 roku zatrzymali się tu Aleksander I oraz Napoleon. Od 1997 r. pałac jest siedzibą Prezydenta Litwy.

8. Pałac de Reussów (ul. S. Daukanto 2)
Gmach przebudowano w końcu XVIII w. Czterokolumnowy portyk jest przypuszczalnie dziełem M. Knackfusa. Właścicielami pałacu były m.in. rody hrabiowskie de Reussów i Platerów.

9. Pałac Łopacińskich (ul. Skapo 4)
Pałac przebudowano w stylu klasycystycznym pod koniec XVIII w. według projektu M. Knackfusa. Należał do rodów Łopacińskich i Sulistrowskich.

10. Pałac Olizarów (ul. Bernardinų 8/8)
Pałac przebudowano w stylu klasycystycznym pod koniec XVIII w. według projektu M. Knackfusa. Należał do rodów Łopacińskich i Sulistrowskich.

11. Wileńska Galeria Obrazów (Vilniaus paveikslų galerija, ul. Didžioji 4)
Tel. +370 5 212 4258, darbo laikas: II–VI 12.00–18.00, VII 12.00–17.00
Dzieje gmachu sięgają początku XVII w., kiedy Chodkiewiczowie skupili stojące w tym miejscu budynki i przekształcili je w rezydencję. Obecnie mieści się tutaj Wileńska Galeria Obrazów i odbywają się różne imprezy kulturalne.

12. Pałac Paców (ul. Didžioji 7)
W drugiej połowie XVII w. hetman WKL Michał Kazimierz Pac postawił tu bogaty pałac, w którym gościł m.in. król Jan Sobieski, car Aleksander I i cesarz Napoleon.

13. Ratusz (ul. Didžioji 31)
Ratusz zbudowano pod koniec XIV stulecia, po nadaniu Wilnu przez króla Jagiellę praw miejskich. Był wtedy symbolem pozyskanych przez miasto praw magdeburskich (prawa do samorządu). Na przełomie

XVI i XVII w. ratusz był budowlą gotycką. W XVIII w. budynek przebudowano w stylu klasycystycznym, zgodnie z projektem Wawrzyńca Gucewicza. W ratuszu przechowywano broń, a w podziemiach było więzienie. We wnętrzu ratusza zachowały się dawne pomieszczenia, w tym tzw. Wielka Sala, oraz gotyckie i późniejsze piwnice. Dzisiaj organizuje się tu reprezentacyjne uroczystości, koncerty i wystawy. Spod portyku ratusza do wilnian przemawiali honorowi goście miasta – prezydent USA George Bush, królowa brytyjska Elżbieta II.

14. Pałac Tyszkiewiczów (ul. Trakų 1/26)
Pochodzący z XV w. dom przebudował Wawrzyńc Gucewicz, a później Tomasz Tyszecki. W połowie XIX stulecia Mikołaj Czajnik dobudował portal z posągami atlantów. Po likwidacji Uniwersytetu Wileńskiego (1832) był to swego rodzaju ośrodek intelektualny Wilna.

15. Pałac Umiastowski (ul. Trakų 2)
Pałac znajduje się naprzeciwko rezydencji Tyszkiewiczów – oba gmachy tworzą imponujący kompleks architektoniczny. Pałac został zbudowany w drugiej połowie XVIII stulecia; wcześniej w tym miejscu była Brama Trocka, stanowiąca część obwarowań miejskich (niewielki fragment bramy jest widoczny od strony podwórza). W niszy od strony ul. Pylimo do II wojny światowej stała figura patrona Wilna św. Krzysztofa; w 1973 roku umieszczono tu rzeźbę S. Kuzmy „Strażnik”.

16. Pałac Kieźgajłów (ul. Šv. Ignoto 7)
Dom Stanisława Janowicza Kieźgajły (zm. 1527) należy do najstarszych rezydencji rodowych w Wilnie. Po odkryciu gotyckich ścian, budynek odzyskał swój pierwotny wygląd.

17. Pałac Wilejszysów (Vileišių rūmos, ul. Antakalnio 4)
Na początku XX wieku stojący tu gmach przebudował znany litewski działacz społeczny i kulturalny Petras Vileišis. Użyto wówczas wiaź rzadkich na Litwie materiałów budowlanych: betonu, cementu i żelbetonu.